

Echa gospodarcze

Czasopismo poświęcone sprawom gospodarczym

Redakcja i Administracja: Warszawa 1, Wielka 11 — telefon 2.21-00

P. Antoni Roman Minister uprzemysłowienia kraju

Przedewszystkim — krótki życiorys.

P. Antoni Roman, dzisiejszy Minister Przemysłu i Handlu, przyszedł na świat w Warszawie, w r. 1892, należy więc do generacji młodych ministrów. Szkołę średnią ukończył w Warszawie, a studia wyższe odbywał w Wiedniu i Berlinie (wydział budowy maszyn), po czym uzyskał stopień magistra na wydziale prawno-ekonomicznym Uniwersytetu Poznańskiego.

Wybuch wojny... Późniejszy minister pracuje zrazu w Centralnym Komitecie Obywatelskim w Warszawie, a w drugiej połowie r. 1915 przenosi się do Petersburga, jako referent, a następnie naczelnik Wydziału Handlu Zewnętrznego w Centralnym Komitecie Wojenno-Przemysłowym. Po rewolucji bierze udział w pracach Komitetu Organizacyjnego Zjazdu Przemysłowców i Kupców Polskich w Rosji, po czym pełni odpowiedzialną funkcję sekretarza Rady Stowarzyszenia Przemysłowców i Kupców Polskich w Rosji.

Z chwilą powstania państwowości polskiej śpieszy do kraju i w październiku 1918 r. obejmuje stanowisko referenta w Ministerstwie Przemysłu i Handlu.

Wnet jednak, bo w r. 1919, przechodzi do Ministerstwa Spraw Zagranicznych, jako wicekonsul w Konsulacie Generalnym Rzeczypospolitej w N. Jorku, gdzie pozostaje do marca 1922 r. W tym bowiem czasie zostaje delegowany do Genewy, a w roku następnym jest przydzielony do Komisariatu Generalnego w Gdańsku, jako attaché do spraw emigracyjnych.

W r. 1927 wraca do centrali M. S. Z., jako radca a następnie naczelnik wydziału w Departamencie Politycznym.

W r. 1931 bierze udział w licznych układach gospodarczych w kraju i za granicą, a w r. 1933 przewodniczy Delegacji Polskiej w rokowaniach z Gdańskiem.

W r. 1934 jest mianowany posem nadzwyczajnym i ministrem pełnomocnym w Sztokholmie, skąd wraca wnet do Warszawy, wskutek powołania go na stanowisko Podsekretarza Stanu w M. S. Z. W dwa dni jednak później, gdyż dn. 16 maja 1936 r., następuje nominacja A. Romana na stanowisko Mini-

stra Przemysłu i Handlu, gdzie pozostaje do chwili obecnej.

Jak widzimy, działalność publiczna p. Ministra wyszła ze sfer gospodarczych, krążyła czas jakiś w rejonach dyplomatycznych, by uwienczyć się wreszcie wiodarstwem Przemysłu i Handlu, a więc niejako na przełęczu pomiędzy ekonomiką i dyplomacją, dwiema dziedzinami, z którymi jest gruntownie obeznany.

Działalność swoją, jako Ministra Przemysłu i Handlu, scharakteryzował p. A. Roman w „**Problemach i wytycznych w dziedzinie przemysłu, handlu i żeglugi**“.

Jest to zbiór przemówień, wygłoszonych w Sejmie i Senacie w sesji budżetowej 1938/39 i świeżo wydanych nakładem „Polski Gospodarczej“.

W hierarchii „problemów“ stawia p. Minister na pierwszym planie ideę **uprzemysłowienia kraju**, konkretyzując niejako dalekosiężne plany p. Wicepremiera E. Kwiatkowskiego, to też resort swój pragnąłby, jak sam powiada, nazwać „**Ministerstwem Uprzemysłowienia Kraju**“, co zaznaczyliśmy w nagłówku.

Podkreślając ze słusznym zadowoleniem wyniki, już osiągnięte w tym kierunku, bowiem wskaźnik produkcji przemysłowej wzrósł o 18,5% w porównaniu z rokiem 1936, a rozbudowę C. O. P. znamionuje wielki rozmach, rokujący najlepsze nadzieje, nie tak wszelako p. Minister trudności, z którymi niełatwo będzie się uporać. A więc: problem surowcowy, czyli konieczność uwolnienia się od przywozu surowców zagranicznych, co zmusza nas do głębszych żłobień i poszukiwań w naszej glebie, a w zasadniczych kontrowersjach naraża na **zarzut autarkii**, tak bardzo nie lubianej przez sfery gospodarcze...

Więc, dalej, problem energetyczny, czyli zadanie dostawy taniej energii do fabryk, zakładów rzemieślniczych i gospodarstw domowych... Więc, następnie, problem kapitalizacji, bez której nie ma i nie może być naturalnego, zdrowego uprzemysłowienia. Problem ten wiąże się z jednej strony, z polityką fiskalną (ulgi podatkowe), z drugiej znów z problemem cen i karteli, tworząc w ten sposób centralny węzeł trudności, o których wspomniano.

8273